

Noorte Ebu

Nr. 5.

Moosese leid.

1931.

„Kristuse ja koguduse eest“

E. Usklikkude Noorte (uskudevaheline) C. E. Liit.

Juhataja: Peeter Sink — Tallinna, Koidu t. 68 b—6

Kirjatoimetaja: E. Rosenstrauch — Tallinna, postkast 284

„Noorte Elu“ — toimet. aadr: Tallinna, Koidu t. 68 b—6

„ „ — talituse „ „ Koidu t. 68 b—6

„ „ — kirjad „ „ Postkast nr. 284.

„Noorte Elu“ tellimisraha võib maksta postkontorisse C. E. liidu jooksvale arvele nr. 30.

„NOORTE ELU“

maksab aastas:

lihtpaberil postiga . . .	1,30 krooni,	postita . . .	1,20 kroon
heal „ „ . . .	2,00 „	„ heal „ . . .	1,90 „
Välismaale lihtpaberil 1,80 „	„	heal paberil 2,50 „	„

Rahtleja.

Delge, et tema jüngrid tulid öösel ja varastajid ta, kui meie magasime.“

Matt. 28 : 13.

Keegi jumalamees jutustab: Umbes kaks aastat tagasi külastasin ma tihti peale ühte juudi arsti. Ma kuulutasin talle ewangeeliumi, kuid minu sõnad ei näinud kaua ta peale jätnvat mingit mõju. Siis tulid ülestõusmispühad. Kui ma esimese püha hommikul kirikusse tulin, kohtasin ma seal omaks rõõmsaks üllatuseks ka mainitud juudi arsti, kes oli tulnud, et ühte ülestõusmise jutlust kuulata. Jumalateenistuse lõppedes jäi ta ootama mind ukse juures ja meie läksime natuke maad sama teed. Arusaadav, et selles olukorras meie kõne keerles Kristuse ülestõusmise ümber.

„Juudid“, ütles mu juudist sõber, „on väga tõenäoliselt ära varastanud Jeesuse laiba, ja nüüd usuvad kristlased, et ta on ülestõusnud.“

„Juhusel, kui teie arvamine on õige, siis wastake mulle järgmine küsimus: Mikspärast ei pannud siis juudid Jeesuse laipa awalikult välja, et jüngeid häbistada, kes kogu maailmale kuulustasid, nende Jssand on ülestõusnud?“

Muidugi jäi ta sellega hätta ja vastas siis:

„Siis peavad küll jüngrid ise olema ära varastanud Jeesuse laiba.“

„See kõne on sama wana kui ülestõusmise kuulutus. Kuid delge mulle, kas siis tõesti lihtsad jüngrid võisid olla kõlbulikud sarnase pettuse jaoks? Ja kuidas seletate teie siis nende jõudu ja rõõmu hädas ja surmas just ülestõusmis tõe pärast?“

„See on õige,“ ütles ta, „ka see võimalus kukub välja.“

Natukese vaikimise järele ütles ta: „Aga pidage! Nüüd leidsin ma selle — ta oli varjurnas!“

„Siis wastake mulle jälle midagi, härra doktor. Kas peate teie seda kui arst mõeldavaks, et inimene sarnase were kaotuse juures, nende surma haawade juures veel varjurnu oli? Ja kes pidi siis selle pitseeritud raske kiwi ära weeretama? Ja kui ta mitte ristil ei furnud, siis tõstame kohe küsimuse: Millal, kuidas ja kus siis?“

Nüüd vaikis mu juudist sõber. Mõne aja pärast haaras ta mu käe ja ütles: „Edespoolt Kristuse ülestõusmine on ajalooline tõstast. Kuid imeelik, kuigi ma märganud olen, et ühtegi mõistuslist põhjust selle fakti vastu pole, fiiski tundub mulle usk nii raskena.“

Kui ma taht lahkuftin ütlesin talle ap. Pauluse sõnad 2. Kor. 10 : 5 — Me võtame wangi oma mõistuse (aksa tõlge) Kristuse sõrakuulmise alla.“

Kirjanduse alalt.

„Risti all“ viimase meie kirjastusel ilmunud raamatu kohta teatame veel siin juures, et selle hind väljamüügil sai tõstetud 45 sendile kokkuleppe põhjal „Päevalehega“, kes pealadu omale võttis. Ja seegi hind on üliodav. Võrreldes teiste ilmaliku raamatuturu raamatutega peaks olema ta hind kr. 1.50. Jällemüüjad saavad 20%.

Huvi selle raamatu vastu näib olevat suur. Teisteski ringkondades seda soojalt soovitatakse. See ei saagi olla teisiti — Venemaa usklikkude elu — keda see ei peaks huvitama ja pealegi kui ta nii tõtruult ja põnevalt kirjutatud nagu seda C. Martens on teinud.

Keegi Soome baritonilaulja, kes üheteistkümnenda keelena eesti keele ära õppinud ja kellele sai see raamat kingitud ütles: „See on huvitav ja väga põnev raamat.“ Seda ta liialdamata on.

Nüüdsest peale on seda saada ka raamatukauplustes.

Milline on sinu vahekord Püha Vaimuga? F. Kargel. Eestistanud P. V. hind 50 senti. Küsimus on tähtis ja esile toodud selgevaatelse kauaaegse jumalariigi töölise poolt, nagu seda on v. Kargel Venemaal. Kargeli raamatud on väga hinnatud. Soovitame sedagi.

* * *

Rajariikide C. E. konverents

peetakse, nagu varem oleme juba teatanud Riias 29 juulist — 2 augustini. Konverentsi teemiks: „Kangelaslik noorsugu.“ Oodetakse, et ilmuksime laulukooriga nagu esimese konverentsi puhul. Konverentsi kavas on ka üks kontsert-koosolek. Laulud iga rahvuse oma keeles.

Sõit Riiga maksab Tallinnast ligi 20 kr. edasi-tagasi. Suurema sõitjate arvu juures saame hinnalandumust nõutada.

Konverentsi maks on 7 latti (veidi üle 5 kr.), mille eest on korter, ülalpidamine ja konverentsi märk.

Peale konverentsi 3—8 aug. on Riia rannal kristlikus puhkekodus puhkenädal ettekannetega mitmesuguste ainete üle. Maks selle eest odav. Täpsemalt edaspidi.

Osavõtta soovijaid ülesanda end liidujuhatajale — mida varem, seda parem.

NOORTE ELU

EESTI USKLIKKUDE NOORTE C. E. LIIDU AJAKIRI

Nr. 5

Üksteistkümnes aastakäik

1931

Argsi P
Noorte

VARAKEVADE ÖÖL.

Öö vaikne, vilgub ülal täht —
ta kirglik, vilkumast ei väsi.
Teed sõites öösel silman ainult kaht:
puud raagus, läigib haljas vesi.

Jäi paisu kohin kaugel selja taha,
kust kostab veelgi pahin sume.
Teelt vaates kaugusse ei või ma näha,
sest laotund öö mu üle tume.

Sel vaikselt ööl all tähtesära
üks mõte imeline käib:
„Ilm õnnis — kõikjal vaikind kära.“
Nii vaikseil öödel mulle näib.

A. L—n.

AVAT ILM.

Ah, nende kaugete tähtede riiki,
kuhu näeb vaid teleskoobil silm,
kus jäävad teaduse teadmised viiki —
terminus — lõpp: üks ainete ilm! . . .
Taas äramõotmatu eeterlist ruumi,
aeg tuhandeid ihkab inimvaim —
tungi nii lõputa universumi,
katkeb kõik teadus — tiibade võim . . .

Küll iganes tahe: ääretu tungi —
sinna, kus lõpeks kosmuse ilm . . .
Kõik probleemid, mõtted — väetid jäänd vangid:
allume põrmus — milleks maailm!
— Vaid siiski võib siirdu: Avat see teadus,
kuhu ei vii me inimlik aim —
sinna, kus leegib me igavik seadus —
kõikide Looja — Jumalik Vaim . . .

Oo, nende leekiiva tähtede taga,
ootab meid Isa lõpmata arm!
Võttes vaid vastu Ta teaduse aga:
igavik — elu . . . Kõikjal vaid põrm!
Taas igavest leegib jumalik valgus,
ei seleta mikro- teleskoop,
kus saabub see lõpp ja kus on ta algus . . .
— Teadus vaid imet Jumalast toob.

J. Hermann.

Riigirahakoloon.
M. . . . .
37-8047

Ärkaw kewad ja salapärafuste maa.

Paartümmend aastat tagasi rändas igal suwel Baatsjõe ja Teno maadele noori, wõimsaid mehi kusa-gilt Põhjamere tafka. Nad asusid telkides, seisid ööde-kaupa koskede kaldail ja imesid piipu; igal suwel tulid samad mehed, kuid a. 1914 ei tulnud enam, ei tulnud pärast poolegi — nad langesid Flanderis. Üks neist on kirjutanud:

„Selles maas muutub inimene wäik-seks. Seepärast on sellest sündinud mulle lootu-setu armastus; see hüüab alalõpmata oma poole ja lükkab ära, kunagi ei pääse sellest wabaks, kunagi ei wõi jätta tulemata. . . On kewad, mu paun on walmis pakitud — ühel päewal astun taas norralase kalastus parkasse ja purjetan põhja poole. . .“

Kewade tuuled on puhunud üle maa. Kewad on tulnud meiegi pikka talwet wõitma. Sulawad lumi ja jääd. Sulijewad ojaesed ja weepinnal wabal mäng-lewad rõõmsad päikesed kiired. Saabuvad linnud soo-jalt maalt oma kontsertreisile ja tulewad lilled rõõ-mustama inimfilma.

Kõik ootawad kewadet!

Kewadel ärkab meis midagi. Uued waldawad igatsused saawad elu, ning unistuslindudele kaswa-wad kähku tiitwad. Siniförgustesse kisuwad nad meid — uusi ilmasid loowad nad meis. Wahest ei tea me isegi neile nime anda, ei tunne neid, kuid nad on tul-nud elama meisse. Kuhuigi weetakse meid neist sala-pärastest sisemistest ärganud jõududest.

Paljud noored astuwad siis oma wenedesse ja pur-jetawad romantiliste elamuste randadele. Ärkaw ke-wad, lindude triller ja sammepohmed õhtud on kui parim kaasmäng inimhinges peitumale wõimsale ar-mastustungile, palju ei kaaluta siis kas mu joobu-muslaul ei muutu südantlõhestawaks nutuks ware-metel ja mu paat karidele ei jookse aetud tumedate mõjude, sihalikude ürgjõudude tuuldest.

Ja paljudele jätab kewad lahtudes järele pettu-nud armastuse ja südame haawad ning meele-heite ööd.

King kewadel sünnib seda wast kõige sagedamini, et tehakse sõprust tollega, kelle eest enne hirmul põge-nemas oldi — wisatakse end wabatahtlikult surma riippe, kes üle wiiks pettumuste maailmalt teise, kus oode-takse lõppu sinjele.

On olemas üks teinegi k e w a d.

Ja seegi tuleb siis, kui päikene kummardub kõrgelt meie üle oma sulatawa sära ja soojusega, kui puhuvad õrnad lõunatuuled ja lagunewad jääd ning sulab lumi.

See on aga päikene, mis tungib meie hinge keld-ritesse, haabõsse, mis seal walitsemas ja sulatab sü-dame jääd. Siis ärkab meis midagi. Uus elumõist-mine. Ärkamine tardunud egoismist ja ükskõiksuse unest, ärkamine lahtluse ja materialismi waledest. Igawesed töed ilmuvad meie ette, igawesed jõud töö-tawad meis.

Siis tuleb jäädeminek. Üks pragu teise järele löi meie senistes ilmawaadetes ja arwamistes. Üks kui teine asti meie senistes tõekspidamistes näis

lahtlasena, mida tuli wõtta rewideerimisele. See oma korda tõi rewideerimisele teifigi meie tõekspidamisi ja siis äkki, wõib olla, ühel walurikkal uneta ööl, kus oli otustaw heitlus meie tõekspidamiste ja igaweste tõdede wahel — sündis see suur jäädeminek, suur kokku-warisemine meie sisemises elus. Petlituiks, tühisteks olid saanud seal meie ilmawaade, arwamised, enese-diguski ja endast lugupidamine. Ja järel jäi ainult patune, armuotsija patune Jumala ees.

Kusagil linnas Ameerikas, kus Finney ewangeli-seeris, asus õuekohus. Finney oli juba mõned nädalad töötanud ja Jumala sõna särav walguis oli sünnitanud paljude juures uut elu. Ärkamise õhkkond walitses. Selles sulasid südamed.

Palju räägiti poolt ja wastu, nagu ifka ärkamiste puhul, kuid Finney töötas edasi.

Ühel päewal tuli undishimust aetud koosolekule ka selle kohtu esimees, kes polnud sugugi Finney pooldaja, waid arwas seda ärkamist ka määratlemiseks. Kindel oma arwamistes, kuid inimeste kartusest wangistatud istus ta ühte warjulisesse kohta rõdul. Kuid sin-nagi ulatasid kewadtuuled ja jumalik walguis sõna kaudu.

Arwustaw kohtunik hakkab järele mõtlema: „See mees ei räägi midagi ebadiiget. Sedast just peatsid kõik elama.“

Finney jatkab. Walitseb see ärkamis õhkkond.

Midagi hakkab pragunema kohtuniku juures. Ta eelarwamised Finney kohta warisewad. Kuid samas peab ta wõtma rewideerimisele oma seisukohad Igawese Jumala suhtes.

„Kui Finneyl on õigus, siis on minu seisukoht wale!“ peab ta oma südames ütleva.

Uued praod.

„Kuidas aga see sobib, et mina kohtu esimees, kes peab tõtt nõudma, olen wale sees, pimeduses?“

Weel suurem praod jääkamaras.

Ja seal haarab Jumal taft kinni ja südame hääl ütleb: „Tee kiire parandus!“

Jääd läksid mürinaga, kui kohtuesimees üles tõuseb, üles lawale Finney taha tuleb ja selle kuue sabast kinni mõttes inestunud kuulutajale ütleb:

„Mr. Finney, kas tohin paluda, et kui järeлкоos-olekut peate, ka minu eest paluksite Jumalat!“

Finney katkestas kohe oma kõne ja ütles:

„Siin kohtuesimees soowib eestpalwet. Meie peame kohe järeлкоosoleku. Tulgu kõik sinna.“

Ja sel õhtul tulid eestpalwete peale kohtuesimehe weel paljud õigusteablased selle kohtu liikmed.

See oli suur jäädeminek.

Algas kewad. Rõõm oli seal linnas.

Suurtel mägedel feistes tunneb inimene end wäik-sena. Ja wäikseks muutuwad ka paljud muudki as-jad, mis orusid näisid suured.

Ei kusagil muutu inimhing wäiksemaks kui Kolga-tal. Seal waadates suurt Jumala armastuse ohwrit, Waludemeeft, nähes ta walusid ja wäikseid kannatusi ning kõrw kuuldes eestpalwete waenlaste pärast — seal wariseb kokku meie headus — seda ei olegi, häwineb omadiguis — see on kadunud. Mõistustki piirdub ja

waikib tummalt kosmilise Jumala mõistust ületawa päästmisplaani juures, millesse ifegi inglid igatsewad tummargile waadata.

Kolgatal hindame ümber senised wäärtused. Seal oleme walmis loobuma, maha panema Talle jalgele kõik, millest senini kramplitult kinni hoidis meie hing — jah, ifegi oma elu — tahame panna ohwri altarile.

See imelik armastus hüüab, alalõpmata, tõmbab oma poole oma soojusega wõimsamalt, kui neid noorimehi Põhjala ööd ja kõskede wõlud. Jumala armastus on ligitõmbaw, kuid iialgi mitte ära tõukaw. Sellest ei pääse kunagi wabaks. Suuremadki ateistid, nagu Kirill ühes

Dostojewski töös, peawad tunnistama: „Jumal waewab mind!“ Jah, Jumala ligitõmbaw armastus, millest nad ei suuda wabaks saada, sümmitab nende hinges waemu ja wõitlusi. Salapärane kartus, et kõik oma seisukohad siiski purunewad ja paratamatult tuleb kewad ning ülestõusmine, ei anna rahu.

„Kunagi ei wõi jätta tulemata.“ Rist tõmbab — Jumala armastus ristil tõmbab — wõime meie jätta tulemata? Su südameski on sündinud salapärane igatsus andestuse ja rahu järele — wõid sa jääda tulemata?

Ja Jumala sõudewened ootawad, et wiia meid lunastusemaale — imede ja ümberhinnangute salapärale maale. P. Sink.

Otsija Jumal ja põgeneja inimene.

P. Wõju.

Ja Jehoowa Jumal hüüdis Adamat ja ütles tema wastu: „Kus sa oled?“

Ja tema ütles: „Ma kuulsin su häält rohualas ja tartsin, sest mina olen alasti, seepärast pugessin ma eest ära.“ (1. Moos. 3, 9—10).

See, mis mitmetuhande aasta eest Eedenis sündis, kordub weel tänapäew: inimene põgeneb Jumala eest. Ei oleks ju muidu Jumal nii wõõraks jäänud inimestele, et paljud tema olemasolemisefigi üle kahtlewad. Aga inimene tahab Jumalale wõõras olla. Ta wahest kuuleb küll, et Jumalat wõib leida, temaga wõib osaduses olla, kuid inimene hoiab sellest hoolega eemale, mis teda wõiks Jumalaga kokkupuutumise tuua. Mõtted Jumalast ja jumalikkudest asjadest peletatakse eemale, ja kui wahest tullaksegi Jumala sõna juure, siis warustatakse ennast juba ette mitmesuguste „soomustega“, et sõna sellist mõju ei saaks awaldada, mis Jumalaga tegelema paneb: wõetakse ette süda kõwa hoida, mõtted mujale juhtida ja sellele mitte alluda, mis sõna õpetab. Ja kui need soomused wahest osutuwad nõrgaks Jumala sõna möõgatera ja haamri ees, siis piibelt lugedes sületakse see, ehk koosolekul olles põgenetakse uksest wälja.

Millest on siis tingitud selline ebaloomulik seisukord? Miks ei taha loodud asi oma Loojat tunda? See peaks ju igalhel peaaft olema Jumala suhtes selgusele jõuda. Paljud n. n. uskmatud ei ole sellised seepärast, et nad tõfise mõtlemise, otsimise ja uurimise teel oleksid piibli Jumala ebatõelikkusest weendunud, waid seepärast, et nad endid on hoolega kõige see eest hoidnud, mis nende uskmatust wõiks kõigutada. Nad, nagu Adam, põgenewad Jumala eest.

Mispärast siis põgenes Adam? Oli aeg, kus ta seda ei teinud, ja kokkusaamine Jumalaga oli talle wististe ihaldatuim päewatund. Waadates Adamat põgenemispõhjusi selgimad meile ka praegusaja inimese põgenemispõhjused. Ma nimetan neli põhjust, miks Adam põgenes.

1. Ta tundis ennast süüdlasena, sest et oli Jumala keelust üleastunud. See lihtne põhjus ajas teda ja ajab ka tema järeltulijaid — kes on pärinud samasuguse süüga koormatud südametunnis-

tuse — põgenema. Nagu wanemate wastu eksinud laps ennast kõrwal hoiab, seeafemel, et armastawa wanemate kätewahale jooksta, nii hoiab patune tänapäew oma Jumala eest kõrwale, sest et ta elu on olnud üks korduw üleastumine oma Looja õigestest seadmistest ja tahtmisest.

2. Adam põgenes ka seepärast, et ta ise lootsis mõnesugusel wiisil seda puudust parandada, mis üleastumine toonud. Ta oli tegutsenist selles suunas juba alanud wiigilehifit põllega, ja teatud rahuldus, mis selle läbi sai, andis lootust, et edaspidi ehk seda kõik saab heaks teha, mis üleastumine toonud.

Ra tänapäewa inimene on kibedasti amettis eneseparandamise ja aitamisega. Tuntakse küll, et paljud ei ole korras, aga sellele loodetakse abi saada inimliku abinõudega ilma Jumalata. Sellest saaks pikk peatlikk, kui käftada, mis kõik on tehtud ja proowitud inimesoo aitamiseks ja parandamiseks. Ja kuigi tagajärjed on enamkordil eitawad, siiski inimene ei wäfi uust abinõusid wäljamõtlemast ja wanu lõpmatufeni proowimast. Näitaks inimene Jumala otsimises sarnast hoolsust, nagu ta ta seda näitab abinõude otsimises ilma Jumalata, ta oleks ammu Jumala leidnud ja paremini aidatud. Aga inimene on kord juba astunud eneseparandamise teele ja püftib sellel suurima wiisadusega, kuigi selles nii palju pettumust on läbelatud. Imekspandaw on inimese püftirvus ja wiisadus sellel alal.

3. Adamat põgenemine tuli weel tema Iühinängelikkusest. Tal ei olnud seda kogemust, mis Taawetil, kes ütles: „Kuhu pean ma minema ju Waimu eest ja kuhu põgenema ju palge eest?“ (Pj. 139, 7—12) Ta ei leadnud, et Jumala eest wõimatu põgeneda, ja warem ehk hiljem peab ikka tema ees seisma. Ujutine põgenemine tuleb siis weel suuremaks häbitks.

Ra need, kes tänapäew Jumala eest põgenewad, peaksid sellega arwestama. Teatud aeg ju wõib tema eest kõrwale hoida, aga kauaks? Ükskord ometi tuleb tema ees seista kõige oma süüdega, tuleb film filma wastu seista nende tõstiasjadega, mida ei tahetud uskuda, nagu: igawene aeg, hauatagune

elu, Jumala kohus; ja siis on veel suurem häbi, et elus mõtlemisest nende asjade üle — ärapögeneti.

4. Adam põgenes veel seepärast, et ta Jumala armastust ei tunnud. Ta ei mõelnud, et Jumalal talle veel midagi head velda peale jarnase sõnakuulmatuse. Ta ei teadnud, et Jumalal juba parim nõu peetud tema aitamiseks, millest Adamale veel varem teatas, kui karistust, mis sõnakuulmatuse eest saab.

Do, kui inimesed tänapäev teaksid, milleks Jumal neid otsib, ja kuidas nad tema eest põgeneses põgenemad armastuse eest, mis üksi Jumalal võib olla, armastuse eest, mis kõik andestab ja kõik on valmistanud, mis ühe viletsa patuse aitamiseks vajalik, et see võiks juba siin elus astuda jarnasesse wahekorpa oma Jumalaga, nagu ei oleks nende wahel midagi lahutawat olnudki, kuna seal on ometi olnud ülepääsmata müür ja ülesaamata kivistik patu näol.

Jah, imestada tuleb meil põgenejat inimest oma rumalustega, aga veel enam imestada otsijat Jumalat oma armastusega. Mis kõik ei ole ta sellel alal teinud?! Ta ei otsinud ja hüljdnud mitte ükfi Adamat, vaid ka tema järeltulijaid. Kes jõuabki kõiki ta otsimisabinõusid ja -viisid ülesrääkida? Aga mõimatu on ühest ifeäralisest ja ühtlast ka viimaseft abinõust waikides mõõduda. See on mõni tuhat aastat peale Eedeni sündmust. Võiks mõelda: nüüd on Jumal küll tüdinud oma katsetest ja loobunud inimsoo otsimisest, sest et sellel suuremat edu pole olnud. Rääkimata teistest rahvastest, pidi ta ifegi oma ärawalitud Abrahami soo kohta tunnistama: „Kui prohmetid (keda ta oma suuks tarwitas) neid hüljdsid, seda enam läksid nad nende eest ära“ (Hooj. 11, 2). Aga mitte tagasi tõmbuma ja loobuma ei pane jarnane olukord Jumalat, vaid tarwitama parimat otsimise wahendit. Nii leiame tol ajal Palestiinas kedagi mõõda maad käiwat, kellest üks Israeli õpetaja otsekui kõikide nimel tunnistas: „Õpetaja, meie teame, et sa oled Jumalast tulnud õpetajaks“ (Joh. 3, 2). Tema tõelift

wahekorpa Jumalaga, et ta oli Jumala ainuslindinud Poeg, mõiftsid efialgfelt aga waid ükftkuud, nagu Johannes (Joh. 1, 14), Naatanael (Joh. 1, 50) ja Peetrus (Matt. 16, 16 ja Joh. 6, 68). Sellest oma päritolust tunnistas ta ka ife kordumalt millest räägitakse ifeäranis Johannese ewangeeliu-mis ja mida ta kinnitas ka ifegi wandega suure kohtu ehk sineedriumi ees (Matt. 26, 63—64) kui ta fiiski ennaft tihti meelsamini ka inimesepojaks nimetas, nagu ka sel puhul, kui ta otfe wäljendas oma elu ja tegewuse eesmärki, wêlbes: „Inimesepoeg on tulnud otfsima ja õndsaks tegema, mis ärakadunud“ (Luuk. 19, 10) — fiis see ongi, mis imestama paneb otsija Jumala armastust. Et inimesele õieti ligineda nii, et tema au ja suurus inimest ei kohutaks — nagu Siinail — saab Jumala Poeg, kes Jaga üks, wäliselt inimeseks. Sarnaselt jätab ta ka, kui hea karjane oma elu lammaste eest, sest et meie wõlg ja Jumala õigus seda lepitushinda nõudis. Nii ta armastas ja otsis inimest. (Joh. 3, 16). Aga sellest oli veel wähe, et Jumala Poeg ükfi otsis, waid keda ta sai leidnud, neid tegi ta omakorda otsijaiks ja püüdjajaks (Mark. 1, 17), ja see pidi kestma tema ifkklikul, kuigi nägemata, juuresolul kuni maailma otsani (Mat. 28, 18—20). Nii on ka tänapäew tuhanded, et ifegi kümmed- ja sajadtuhanded otsijad wäljas Jumala otsekohe-sel ülesandel, et põgenejat inimest põrgust päästa ja paremasse paradiisi wiia, kui efi-mene oli. Mees-letu on see, — kes eneseparandamise teel sinna püüab jaada, sest et ükfi Talle veri on see, mis sinna pääsemiseks kõlbulikuks teeb. (Jlm. 7, 14).

„Täna ta ootab ju peal'
Mis fina teed? Kas ära jääb?“

Kui ja, fiis oled ife süüdi oma suremata hinge hukkumises, „seepärast et sa ei ole tunnud oma armukatsumise aega“ (Luuk. 19, 44).

Aga „Inimesepoeg on tulnud otfsima“ ja õndsaks tegema, mis ärakadunud.“

Jeesus ja rikas noormees.

Järelkäija.

End hüüad Jeesu järelkäijaks;

Kas tead sa, mis see on?

See on: kõik vara ära anda.

on: waenlast armastada surmani.

on: elada, et waesust kõrvaldada;

on: toimida, et loodust walitseda.

on: jõudu saada, et ka surma võita.

on: olla tööriist Püha Vaimu käes,

olla kõrgeima waid teenistuses,

surra iga päew,

üles tõusta,

on: olla õnnis juba maises elus.

See nõnda on, kui waatled oma Päästjat.

Kui waatad endale, on sul

üks sõna waid, ja see on: — arm.

Ainetel Hermann Jänes.

Mure ja kannatuse misjon.

„Ja mina istusin äraehmatatud õhtu-ohvrift saadik. Ja õhtuohvri ajal tõusin ma omaist waewast üles, kui ma oma riided ja oma kuu olin lõhki käristanud ja langeisin põlwili maha ja laotasin oma käed Jehoowa, oma Jumala poole.“

(Ezra 9: 4—5).

Preester Ezra taldas sügaw kurbus. Ta ei kurbastanud maie kaotuse, ega ka isikliku mure üle. Tema kurbuse põhjuseks oli Jsraeli rahwa uskmatuse Jumala ning tema käskude wastu. Polnud sellest palju aega mööda, kui mõned kümneid tuhandeid neist pöördusid tagasi Baabeli wangipõlwest, kuid juba jõudsid nad kalduda kõrwale tõest.

Wähe on inimesi, kes kurbuvad uskmatuse üle, mis awalikult tõuseb Jumala wastu. Nõegi jumalalapsed ei ela seda nukrust nii sügawalt läbi kui waja. Minult üffitub preestrihinged nutawad rahwa autuse ning ta pattude üle.

Harilikult on meie süda enam kurb põhjustel, mis meid isiklikult puudutawad, mis haawawad meie elu ja wajutawad pitsati meie röömulle, wabadusele, tegewusele, lootustele ning efinewad meie plaanidele tatisustena. Sarnasest murest jutustame selles peatükis. Mure ning puudus wõiwad meid tabada süüfiliste kannatuste näol, wõi wältaw, raske haigus, mis tabas meid kõige sobimatul ajal, mil näib, et ilma meieta läbi ei wõi saada. Tulewiku mured rõhuvad meid. Ka, wõib olla, meie majanduslik seisukord halweneb ning teiste aitamise asemel wajame ise toetust. Meie ümbrus näib süngena. Ehk wõis juhtuda, et surm rikkus meie maja kodust. Nagu sügistorm kihutas üle, kaasa wiies meie õnne, meie lootused. Päike nagu peitus raskete, süngete pilwede taha. Kuid kõige kurbem — ja halkasid arwama, et Jumal loobus oma armulikkusest, et ta lasi wajuda omad wäljasirutatud käed. Su palwetus muutus laisaks, usk nõrgaks ning töotuste tähed tuhmusid. Päewad liiguvad aeglaselt, ei mingit muudatust, ei mingit helgust ega kergendust.

Kannatav hing! Sarnasid läbielamusi kandsid endas paljud õilsad ning pühad inimesed siin maa peal. Prohwetid, apostlid, märtrid ja kangelased, pühitsetud ning puhastatud südametega läksid elust läbi sarnasel teel. Dtsata hulk inimesi, keda ap. Johannes nägi taewas palmioksi kandwat, kaetud walgete riietega, ka nemad käisid sama teed. Seda mööda sammus ka Jeesus Kristus, kuid seal juures weel enam wajunud kurbusesse, hirmsa puudusesse, waludesse, mida polnud weel keegi tunda jaanud. Sellel tallatud teel on näha inimjäljed, alates Abelist kuni tänase päewani. Tähtis on murede puhul asetuse õiges seisukohas, et neid kohata nii, et neil poleks wõimalust meid alla suruda ega meilt usku wõtta ühes jõu ning lootusega. Nuta wälja oma mure! Ara tee endale etteheiteid, et tunned waluliselt sind haaranud puudust ning piina. Pisarad on kergenduseks loomulikule inimesele. Wõib osutada isegi kardetawaks ootamata ilmunud mure puhul mitte wõida nutta. Mitte asjata ühes rahwalaulus ei mäletata armunud neidu, kes kaotas oma kangelase. Ju hul, kui talle poleks antud pisaraid, oleks ta surunud. Mitte ilma wihmata on seotud suurte hädaohutudega,

kuid wihma waling wärskendab õhu ning puhastab atmosfääri. Nuta end kergeks, kui sul on mure. Kuid ära nuta rahulolematuse ärituse kibedaib pisaraid, ära nuta wiha pisaraid — nagu Gesaw, ega egoismi pisaraid, millel oleks sarnadus Surnumere kibefoolaste laintega. Waid nuta lootuse allikaid awawate pisaratega, pilku selgitawate pisaratega, mis teewad sind wastuwõtlikuks Rahutooja hüüule. Sarnaste pisaratega, nagu salgamist kahjatsew Peetrus, nagu Maria Jeesuse jalgel, wõi nagu Kristus ise Laatsarusse haua juures.

Ara eraldu oma muredega. Sarnane kalduvus on juuremal jaol inimestel. Üks ewangeeliumi jutlustaja suur muret läbi elades kirjutas oma kaastöötajale, et ta kawatseb katkestada tööd Jsrandale, mis tänini oli olnud ta südame ainsaks rõõmuks. Kuid wend wannutas teda mitte nii toimida. Muredes on meie wõrvatult kasulik teenida teisi olles tõmmatud töösse nii wõi teisiti. Glada oma muredega, teda „läbiseedida“ — on halb rohi werd nõretawale südamele. Üks waene kalamees ütles rikkale daamile, kes teda ta lapse surma puhul waatama oli tulnud: „kui teid, rikkaid inimesi, lein waldab, wõite istuda rätikuga ning nuta, kuid meie, waesed, peame ruttama töö juure waatamata, et meie südamed on walust murtud.“ Too waene ei teadnud, et ta oli õnnelikum kui need, kes tegewufeta istuwad hoides rätti filme ees. Preester Ezra jutustab, et ta istus kurbunult kuni õhtuse ohwriini, siis tõusis ning heitis põlwili sirutades käed oma Jumala poole, kellelt ootas abi. Warsti oli ta ümbritsetud inimestest, kes samuti palwes omad käed Jumala poole sirutasid. Nad ühinesid temaga selleks, et aidata heaks teha seda häbi, mille oli endale tõmmanud Jsraeli rahwas oma sõnakuulmatusega Jumala wastu.

Üks wana hindu naine, nii räägib hommitumaa legend, kaotas ainja lapse. Metfik omas ahastuses ning kurbustuses wannutas ta üht prohwetit elu tagasi anda piiritult armastatud lapsele. Restwa ning armsa pilguga waatas see naine ning ütles: „Mu tütar, mine ning too mulle peotäis riisi majast, kuhu surm pole üle läwe astunud, ja ma täidan sinu soowi.“ Naine asus sedamaid ülesande juure, ta käis majast majja. Riisi polnud raske saada, kuid ta küsimusele: „On's kõik kolde ümber koos, ema, isa, lapsed ja kas ei puudu keegi?“ sai ta wastuseks nukra pearaputuse ning sügawad ohked. Wida enam maju ta külastas, seda kergemaks muutus ta süda. Pilku wõõra murele heites ta unustas oma egoistliku mure ning ta süda täitus sügawa kaastundega. Mure pisarad muutusid kaastunde pisaraks. Mure ning kannatuse misjonil on suur tähtsus selles maailmas. Kõige ilusamad laulud, mida kunagi on luuletatud siin maa peal, kõige kütkestawam muusika, mis on siin loodud, on põhjustatud walust, murest ning puuduse kibedaist tundidest. Ilma sünnituswaludeta pole midagi ilusat. Prantsuse kunstnik Millet taipas, et pole mõeldaw tõsine kunst ilma waewadeta ega täiefik walitsemine tunnete üle ilma kannatuste ning waludeta. „See jalg,“ ütles noor inimene näidates oma haigele jalale, mille pärast kokkumarises ta elu, „on mulle lõpmata kallis, sest ta hoi-

dis mind kõlwatuuste teelt. Tema tõi mind sellesse kannatuuste tupp, kus leidfin Jeesuse. Arwan, ta aitas mind palju edasi taewa teel." Üks kristlane, kes peale kauast kinniolemist pimebas kongis kaotas nägemise, tunnistab: „Ma ei näinud Jeesust enne, kui jäin pimebaks.“ „Enneku mind alandati, eksisin mina; aga nüüd leian ma sinu sõna.“ „See on mulle hea, et mind on alandatud, et ma ju seadmisi õpin.“ (Laul 119:67, 71). F. B. Meier kirjutab: „Ara räägi murest nagu oleks see karistus! Räägi meelsamini, et mure on abinõu, sest Jsa kohtleb meid kui lapsi. Waata murele kui lõikusele, mis walminud pattude külwist, mille seeme oli heidetud ju elu minewiku wagudele. Muudugi on wõimalik, et kannatused on sulle pandud wõõra pattude ning eksituste tagajärjel, kuid ära wäida kunagi, et see on karistus, sest kõik wõlg ning karistus pattude eest oli pandud Kristusele ja Tema wõttis meilt selle koorma igawesti. „Aga Tema on meie üleastumiste pärast haawatud ja meie ülekohtu pärast ära rõhutud; karistus oli Tema peal, et meil pidi rahu olema ja Tema muhkude läbi on tulnud meie terwis.“

Kui Jumal karistaks meid pattude pärast, siis tähendab, polnud Kristuse kannatamised küllalbased. Kui Ta üldse hakkaks meid karistama, siis ei jätkuks meie elust, et anda karistusi, mida oleme ära teeninud. Pealegi, kui mured on karistus, kuidas wõiksite seletada elu mõistatust: lõbud ning muretus nurjatute juures ühelt poolt ning kannatused ja mured õigete juures teiselt poolt? Kui kannatused oleksid karistus Jumalalt, siis tõeliselt seijuford oleks wastuõffa. Mured on läbitatsumiste ahi, millised ka oleksid nende põhjusted. Kuid, sel määral kui Jumal lubab neid muresid, sel määral peame meie neid ka vastu wõtma kui läbi proowimiste ahju, milles ta läbi proowib, läbi uurib ja puhastab südameid.

Meie arwamine end täielikult olemat andunud Jumalale, aga tuli kannatuuste tuluke ning siis waid meie selgus (nagu Hiobi juures) kui palju on rämpsu tõeliselt meie südames ja kui wähe tõst kannatust, alandlikkust ning usku. Nagu näib, pole teist abinõu oma „mina“ wõimu häwitamiseks, mis peab sündima selleks, et Kristuse elu peegelduks meie kaduwas kehas. Sawõttes ning kaasa tundes teise hädades meie õpime muredes. Kuid neis õpime ühtlasi püha kunsti — aidata neid, kes on hädas. „Kõidetud olgu Jumal ja meie Isjanda Jeesuse Kristuse Jsa, südamliku halastuse Jsa ja kõige rõõmustamise Jumal, kes meid rõõmustab kõige meie wiletsuse sees, et meie wõime rõõmustada neid, kes on kõiksuguse wiletsuse sees, rõõmustamisega, mis ka meid endid Jumalast rõõmustatakse.“ 2. Kor. 1:3—4.

Suur jutlustaja ja jumalajulane Spurgeon jutustab, et ta arwas fõrd wäljakannatamata rõhutud olekus, mis waldas terve ta olemise. Dine pimedus ümbritses ta südame ega polnud näha ühtegi tähte. Ta ei leidnud troosti ei palwes, ei töotustes, ega ka Jumala peale mõtlemises. Näis, et Jumal peitis ära kõik tundemärgid oma ligiolust. Ainult ühe teksti wõis ta weel leida oma õhtuseks jutluseks. Seda teksti ta kunagi warem polnud sõndanud wõtta oma jutluse teemiks, sest arwas selle liig sügawaks, et ini-

mene wõiks seda tarwitada enda juures. Kuid tal ei paistnud teist wäljapääsu, waid pidi walima selle ning õhtul jutlustas ta sõnal: „Mu Jumal, mu Jumal, miks oled ja mind maha jätnud? Ta rääkis nagu uppaja, keda haaranud sügawuse süle ning kellele pole enam pääsu. Peale jutlust tuli ta juure tundmatu ning lausus: „pastor Spurgeon, kuidas wõisite rääkida jarnafest? Dlen kuulnud paljuid jutlustajaid aastate kestel, kuid nende sõnad ei liigutanud mind, sest tundsin, et nad ei mõista mu läbielamusi, kuid täna õhtul kuulsin Jumala häält rääkivat minu südamega teie jutluse kaudu.“ Dn kasulik kannatuši läbielada, sest selle kaudu õpime teenima ning aitama oma ligemisi nende mitmesugustes hädades. Kannatuse aegadel on tähtis leida walguspooli. „Ja nüüd, ei nähta walgust, sest et see selge on ülema pilwede sees; kui tuul saab läbi käinud ja neid seletanud.“ (Hiobi 37:21).

Sõja ajal Põhja ja Dõuna kantonide wahel Ameerika Ühendriikides juhtus, et üks põhja armee waimulik lamas raste palawikuga oma telgis. Ühel hommikul ilmus telgi läwele neegrinaise pea. Sawõtlisult küsis neegrinaise: „Isand, näete Te mõnd helkamat külge oma seijufordas?“ „Ei, Noemin“, lausus pastor, „kõik on ümberringi tume.“ „Kuid mina näen kõitjal helkajaid külgi.“ „Kuidas wõib see olla, Noemin? Arwatawasti pole ja kunagi kannatanud?“ „Wõib olla, isand,“ wastas naine ning lühidalt jutustas oma eluloo. Kõik ta lapsed olid üksahaawal müüdnud orjades ning wiidud lõunasse. Selle järel müüdi ta meeski oksjonil ning saadeti sinna samasse. Lõpuks sündis tema endaga seesama ning nüüd pidi ta orjama terwisele kahjulikes riijistandustes, kus lootis pea surra. „Noemin, ja tõesti näed walgust kõitjal, kuidas on see wõimalik?“ „Kui näen musta, õudset pilwe ja mulle näib, et see tahab mind matta,“ neegri naine tegi wiipe, nagu tõesti must pilw ilmeks telki, „siis poen kiirelt pilwe teisele küljele ja seal seisab Jeesus, aga kus on Jeesus, seal on walgust ning hää.“ „Kui wõid sina seda, Noemin, siis ka tõenäoliselt mina?“ „Dõpoolest, sest oled Jumala julane.“ Noemin kadus. Haige pöördus seina poole ning sõnas: „Jumal, mu karjane: terwises ning haiguses, elus ning surmas; on mu haud siin metsikus kõrwes wõi kodus sõprade läheduses — kõik on hea.“ Rahuga südames ta uinus. Argates oli ta üleni higine. Pilw kadus ta südamest ning haigus ta kehast. Noemini usk päästis ta.

Kannatuuste tee wiib ülespoole. See on ainuke tee. Wahest wiib helkiwatele Daabor'i tippudele, samas läheb sügawaisse Ketsemani warjudeesse ning Kolgata pimedusse, kuid seal ta ei lõpe, sest, nagu Päästja tee tõi teda ülestõusmise hommitu walgusse ning awatud taewasse, nii on lugu ka jüngrite teega. Läbi kannatuste ausse. Läbi piisarate igawese rõõmuse. Pime-dast warjast muutmise walgusesse. Rahutusest, ülekohtust ning puudusest wabadusse, piiswasse rahuise ning harmooniasse.

Teekonnal, mis on jäänud weel käia pimeduses, kannatustes, puuduses, piisarais ning piinades, Jumala arm ning tema igawene helbus ümbritseb, täidab, troostib ning rõõmustab. Üks jumalajulane jutustab: „Üks minu sõpradest kaotas palawalt armastatud (Jürg 82. leheküljel.)

**Adolf Helleri
järelle.**

Ajujää.

**Tõlk.
Joh. Sarov.**

2.

Äkki kargas eelmine hobune kokkudes püsti. Sügav lõhe avanes ta ees. Viimasel hetkel suutis kutser erutatud looma tagasi kiskuda. Kange mini ja kangemini vahutas ja kohises vesi, kiskudes ägedalt pudenevat jääkatet. Ikka tekkis uusi pragusid. Seal kostis vali raks, millele järgnes õudne ragin. Umbes saja meetri kaugusel eelmise sõiduriista eel oli vallali pääsenud suur jää pank, mille vesi oli tõuganud valgele kattele, mis lagunes omakord raske koorma all. Kohkunult peatus eelmise saani juht ja vaatas küsivalt uurija otsa. See aga naeris pilkavalt:

„Noh, ümber pöörda me ka enam ei saa!“

See oli ka õige, sest ka mõlemate saanide taga murenes ja murdus jääkate tugevasti paisunud vee käes, pehme edela tuule kaasabil. Laias ringis paremat kätt püüdsid mõlemad sõiduriistad ümber tekkinud prao sõita. Aga vaevalt olid nad lõhe kõrgusel, kui juba moodustus kaks, neli, seitse uut, sügavamat ja koledamat pragu nende ees, kõrval ja taga.

Nagu hirmsast veemõllust katkikistuina, hiiglarusikaist purukslööduina, titaani jõust purustatuina pudenesid jäämassid. Nad pääsid valla, tõukasid üksteist, purunesid üksteise vastu ja pakkusid kohtav-kenat näitemängu.

„Me oleme kadunud!“ kisendas Schirmforst valjusti. Ta vaatas suurele pakile, mis oli kindlasti saanile asetatud, et otsida välja oma väärtasjad. Professor aga käskis: „Pakk jääb puutumata! Me saabume kõik teisele kaldale ehk hukume! Jääge rahulikuks!“

Kummardudes kuulis sõna suuresuuline silmateener ja peitis enese hoolimata soojast tuulest hirmu pärast värisedes kasukasse. Teisiti ei olnud lugu ka teise sõiduriistaga. Ta ei saanud ei edasi ega tagasi, ei paremale ega pahemale poole. Ka Hortung sai närviliseks ja ei teadnud, mida pidi tegema otse näkku vaadates ähvardavale hädaohule. Vaikselt ja vaimus paludes, vaatas Emil ümber ja tundis ära, et ainult ime läbi oli päästmine veel võimalik. Hobused seisid värisedes jäälapil ja püüdsid asjata oma kokkunud hirnumisega üle käia tumedate surmavoogude laksumisest ja kohinast.

Mõlemad saanid hoidsid end tihilt üksteise kõrvale. Seal pääsis valla rebenedes ja katkenedes jää, millel asus ekspeditsioon (uurimisseltskond). Umbes kolmkümmend ehk nelikümmend ruutmeetrit võis suur olla see pind, mille keskel seisid inimesed ja loomad. Pikkamisi kiikudes kihutas ujuv jäätükk allavett.

„Me peame takistama,“ kisendas professor valju häälega, et me ei pörka vastamisi suurema jäätükiga. Lööme ühe saani katki ja teeme enesetele mõlad, milledega . . .“

Edasi ei saanud ta enam kõneleda. Hiigla laine voolas üle kiikuva ajujää, nii et kukkusid maha inimesed ja loomad. Samal ajal kostus kõrvulukustav raksatus. Just nagu oleks terve universum oma asemelt ära nihkunud, nii kohises ja mässas vallali pääsenud sätendava vahuga kaetud vesi.

Schirmforst nägi, kuidas professor kepp käes, alla libises, aga hüpatas mööduvale jäätükile, veel oma elu päästis. Mõlemad saanid tõmbas kohisev surmalaine sügavusse. Hobuse kabja löögist tabatuna vajus kutsar üleni veriselt ülestõstetud kätega seliti pimedasse veevoolusse.

Ülejäänud kükitasid ajujäätüki keskel ja hoidsid kindlasti kinni üksteisest. Emil vaatas oma isa, kes põlvitas ujuval jäätükil, kõvasti kinni hoides terava rauotsaga kepist, mille oli jäänud löönud.

Möödusid tunnid, kibedad surmahäda tunnid! Iga lööv laine, iga kokkupõrge teise ajujäätükiga sünnitas uue häda. Terve jääkate oli lagunenu suuremaiks ja vähemaiks ujuvaiks tükkideks. Vähehaaval aga jäid tasasemaks vahutavad ja kohisevad lained. Jäi täiesti vaikseks. Ja ainult siis, kui siin ehk seal kaks jäätükki kokku pörkasid, kostus raginat laial Volga suudmel.

Ammu juba olid mõlemad assistendid, Emil ja kalur ühelt poolt ja professor teiselt poolt üksteist silmist kaotanud. Nüüd libisesid jäätükid rahulikult ja kindlalt mere poole. Juba läks pimedaks. Keegi ei kõnelenud ühtki sõna. Äkki tungis rõõmuhüüd Schirmforsti suust. Üks valguspunkt kerkis kaugel nähtavale, mis paistis kusa-gilt majast ehk, mis oli enam näilikum, paadist. Neli meest hakkasid hüüdma kõigest jõust. Val-

gussignaali ei võinud nad anda, sest neil polnud selleks riistu ega aineid. Täiesti läbi märjad ja kõigest kehast külmetades karjusid ja kisendasid nad pimedasse öösse.

Ikka lähemale tuli valguspunkt, ja varsi nägid neli uppujat üht suuremat paati, milles mitu meest aerutasid, kuna üks tulega siia ja sinna vehkis. Paadi ligipääsemine valmistas veel veidi raskust. Veerand tunni pärast olid siiski pooltardunud päästetud varjul ja lamasid paksudesse tekkidesse ja mantlidesse mähituna paadi põhjas. Üle pooluimase Emili kummardus tänuliku lapse õnneliku muigega vana kalur Semjoff ja ütles talle kõrvasse:

„Kiidetud olgu meie Issand, kes teid on päästnud!“

„Amen!“ õhkas professori poeg ja kaotas meele-märkuse. Oli juba täitsa öö, kui tülpinud kanti sooja tuppa ja neile kuuma teed anti.

Vaevalt oli Emil märkusele tulnud, kargas ta üles ja hüüdis: „Kas te olete mu isat näinud? Sai ta ka päästetud? Kas aerutati rohkem paatidega Volga suudmele? Kus on mu isa?“

Semjoff vastas, kätt nooremehele õlale pannes: „Mul oli tööd ja vaeva, et sain inimesi, kes julgeseid, ajujää puhul minuga paatis välja sõita. Teie isat aga ei ole me näinud ega midagi talt kuulnud.“

„See oleks ka otstarbetu olevat, teda otsima minna,“ võttis Schirmforst sõna, sigaretti põlema süüdates. „Ta on vististi ujunud juba niikaugele allavett, et võimata on teda päästa. Ka on ta juba ammu külmast kange, nagu ka meiega oleks olnud, kui ime poleks sündinud.“

„Teenimata Jumala armu ime!“ viskas Emil vahele, assistendile näkku vaadates. Siis pöördus ta oma isa mõlemate saatjate poole ja ütles: „Mu härrad, me oleme juba veidi puhanud ja jõudu võtnud. Nagu mulle Semjoff teatas, keelduvad kalurid, kes meid päästsid sõita veel kord öösel jõesuudmele minu isat otsima. Ma mõistan seda. Aga pojana ja ekspeditsioonist osavõtjana tunnen ma end kohustatud olevat, teha äärmist, et päästa jäljeta kadunud. Mu usuvend Semjoff ehk sõidab muga välja. Teie mõlemad, mu härrad olete tihti kiidelnud oma osavuse üle aerutamises ja mu isale töötanud õnnetuse puhul abiks olla. Kas olete valmis kohe minu ja Semjoffi seltsis välja sõitma

Mure ja kannatuse misjon. (Järg.)

lapse. Ta oli väga rõhutatud sellest loögist, kuid siin küünis Ta püha rõõmu jaladusse, mida keegi meilt võtta ei või. Kui ta kummardus puusärgis oleva armastatud lapse laiba üle, ta sõnas: „Jumal, las mul küllalt olla sinu armust.“ Kui ta sel filmipilgul oma pea tõstis, ta waade langes seinale, kuhu tundmatu käsi oli asetanud teksti: „Sulle saab küllalt mu armust.“ Seal ei seisnud: minu annist „võib olla“ on küllalt, ehk „saab olema küllalt, ei, p r a e q u on küllalt sulle mu armust. Rahu, mis ületas mõistmise, täitis ta südame.

Volga suudmele ja kõik tegema, et leida mu isat? Tekkis pinev vaikus. Hortung keerutas klaasi kuuma teega kimbatuses käte vahel, kuna Schirmforst vaatles sigaretti suitsu. Minutiks kestis vaikus.

„Semjoff ja mina seame paadi korda. Ma tulen siis teie juurde tagasi, et saada teilt vastust. Palun otsustage sellel vaheajal.“

Salle peale tõusis noor sihvakas üliõpilane üles ja läks välja hallijuukselise kaluri seltsis täherikkasse öösse.

* * *

Professor Silchard hoidis kõvasti kinni kepit, mille oli lõõnud jääpanka. Iga laine, mis vihast vahutades teda löi, ähvardas paisata teda haigutavasse sügavusse. Vähehaaval rauges tugeva mehe tahtejõud ja ta hakkas väikese lapse kombel appi hüüdma. Siis aga tõreles ta iseenesega, hammustas huuled veriseks ja manitses iseenast väljapidamisele ehk ausale surmale.

Nüüd oli paljutöötaval mehel aega järele mõelda iseenese üle. Kui nüüd lained ta sügavusse tõmbaksid, mis siis? Kas on tõesti inimese vaim ja hing keha funktsioon? Kas on kehalise elu lõppemisega inimlik olemine igavesti otsas? Kas kohus ja igavik on ainult petetud narri eksikujutused? Kas on tõesti olemas elav Jumal, kelle ees peame kord vastust andma?

Ta lapsepõlvest ja noorusest astusid unustatud pildid ta ette ja hakkasid teda hirmutama. Nagu lained ja vood kinni võtsid talt oma vahutavate kätega ja teda ikka uuesti läbimärjaks kastsid, nii kiskusid nooreea patud ta haavatud südametunnistust. Ta terve elu paistis talle hoopis uues valguses. Said elavaks tas palved ja õpetused, milised oli saanud emasüles. Ta varaseimate aastate patud astusid kaebades ta ette.

Ja samavähe kui ta võis põgeneda vähehaaval vaikivalt kallasteta laialt jõelt ja panna jala kindlale maale samavähe võis ta ära pääseda oma elu võla eest, mis tõusis üles ikka selgemini moodustades ja nähtavale ilmudes ta minevikust —

Millised erutatud ja tühjad etendused oli ta toime pannud oma isa seltsis! Kui palju pisaraid oli ta ema nutnud oma ainuma lapse pärast! Kui palju oli ta abikaasa kannatanud ta toore valjuse all? Ja oma poja Emili südames oli ta püüdnud lämmatada kõik jumalikku toore naeru ja pilkega!
(Järgneb.)

Sama õnnistus, mis kannab meid hädas, elustab õndsuse lootust sinu südames, mis asetab elu mured ja rõõmud vastavasse seisuks, samal ajal valgustab õndsat ning täiuslikku taevariiki. Kes igatseb todu, läheb sinna.

„Aga kõige armu Jumal, kes meid on kutsunud oma igavese au sisse Kristuse Jeesuse sees, see parandagu, kiinitagu, tehku wahwaks, ja rajaagu teid tugevasti, kui teie üürifeste jaate kannatanud.“ (1. Peetruse 5: 10.)

G. Dahl.
„Probušdenie“i“

Uus isa.

Keegi kooliõpetaja Austraalias andis ülesandeks õpilastele kirjutada oma tahvlitele möödunud kuu tähtsama sündmuse. Järelewaadates tahwleid märkas õpetaja, et keegi tütarlaps oli kirjutanud: „Mu isa käis Päästearmees, sai päästetud ja me oleme saanud uue isa!“

Kui meie Eesti koolilastele saaks ülesandeks tehtud kirjutada millised nende isad on, siis wist paljude tahwleile ilmuks soov, et nad saaksid uue isa.

Kellegi soome perekonna isa hakkas jooma ja wiibis tihti kaua wäljas. Kohustused noore abikaasa ja armastatud wäike tütrekeste vastu jäid hooletusse. Vaps nägi tihti emat nutwat ja kui ta mures olles küsis selle põhjust, kuiwatas ema oma pisaraid, suudles tüdrit ja ütles, et wäike Mili on weel liig wäike selleks, et kanda ema muresid.“

Ühel õhtul Mili ärkas selle peale, kui isa suurema lärmiiga kui muudu kumberdas trepist üles tuppa, kus ta taarus siia sinna ja wiimaks langes toolile kuhu magama jäi mõningaid segaseid sõnu porisedes.

„Ema!“

„Ema!“ ütles tütreke sohistades, „ema nüüd ma tean, miks sa nutad — isal on katkenud jalad, isa ei saa kõndida. Ema“ — jatkas laps pidulikult — „isa peab saama teised jalad. Me peame paluma, et Jumal annaks isale uued jalad!“

Vaps pani käed ristigi ja sohistas midagi, mida ema õieti aru ei saanud, kuid mida taewase isa kõrw kuulis.

Hommikul ema jutustas oma mehele, mida Mili oli öelnud.

Siis sündis, et hiljuti abiellunud noorpaar ajus elama kõrwal forterisse. Nii mees kui naine olid päästetud, wiimane neist päästefödur ja nende kodu oli wäike taewas maa peal. Noore naise kaunis laul Jeesuse armastusest kajas hommikust õhtuni, kuna ta seal juures õnnelikult ja rõõmsalt tegi oma ülesandeid. Ja kui õhtu tuli, wõis kuulda kuidas mees walju häälega luges piiblist. Selle järele nad mõlemad laulsid rõõmsa kiituslaulu Jeesuse auks ja pidasid õhtupalwe.

Kõike seda kuulsid naabrid läbi uuemaegsete õhukeste waheseinte. See oli waldaw jutlus kogu perekonnale. Enne läks naine nende kahe õnneliku juurde küsima juhatusi õndsustele ja hiljem ka mees. Ja ühel õhtul sündis, et niihästi mees kui ka naine põlmitasid nende õnnelikkude inimeste juures ja palusid Jumalalt armu ning päästmist. Wäike Miligi oli kaafas. Kui nad siis tõusid palwest, wõttis isa tütre sülle, suudles teda ja ütles:

„Nüüd mu lapsukene, on Jumal annud isale uued jalad ja uue südame. Wäike Mili on saanud päris uue isa!“

Kui sina, kes seda loed, oled joodik, kes oled hooletusse jätnud oma lapsed, naise ja kodu, wõid sinagi õnnistatud Jeesuse nimes saada aulist päästmist ja saada lastele päris uueks isaks.

Ei ole päästmist üheski teises, sest ei ole taewa all muud nime inimestele antud, mille läbi me wõiksime saada päästetud. Apt. 4:12. Kuid see nimi, Jeesus, päästab äärmusest äärmuse!
„Sotahuuto“.

Martin Luter kui õige perekonnaisa oma perekonna keskel.

Sabemeajaja töötab edasi.

„Kes toppis täis selle öökulli?“ Ariruumis valit-
ses täielik vaikuses. Sabemeajajal, kel oli palju
tegemist, polnud aega töö juures seishatuda. Töö-
tarvitajad, kes pidid järke ootama, lugesid kõik ja
kellelgi polnud tegemist noormehega, kes äkki oli
ette pannud selle küütmise. Keegi ei vastanud.

Sabemeajaja töötas edasi. „Kas teie siis ei
näe härra Braun, kui mõõriti terve asi on tehtud?“
hülidis noormees uuesti. „Vaadake neid nurge-
lisi tiibu, mõõriti pääd ja kokkultjutud kaela —
ilhe sõnaga: terve öökull on musitunud töö. Minu
sõnu mõite uskuda; olen mõnegi päeva meetnud
suurtel koosolekuil; mind ei saa keegi petta, ma
tunnen asja. Olen studeerinud. Lind on wäär
nokast jabaani. Härra Braun, mõtke maha see loom,
muidu hakkab terve linn naerma!“

Sabemeajaja töötas edasi.

„Olen väga täpselt uurinud öökulle ja teisi
öölitse ja mõin teile kinnitada, öökull ei mõi istuda
ilma, et kindlasti ei toetaks millegile. Kas öökullil
on kunagi nii kõwerad küllid? Kas tal on, kui
ta istub nii sirged jalad ja nii kõwerdatud kael?
See on mõimata, see on mastand looduse seadustele:
Anatoomia ja ornithologia*) õpetavad, et öökullil on
warbad, mida mõimata on niivõisi kõwerdada. Ma
ei saa aru, härra Braun, kuidas fallite niisugust
looma oma äris!“

Sabemeajaja töötas edasi.

„Vaadake ometi neid filmi. Imestun väga,
väga, et on juletud selleks tarvitada nii viletsat
klaasi ja ime ka, et teie selle olnud olete. Ma
palun teid härra Braun, mõtke lind maha ja laske
uuesti täis toppida!“

Sabemeajaja töötas edasi.

„Saepuru ja puukoorega oleks ma pimebas

*) Sõnuteadus.

öökulli paremini mõinud täis toppida, kui see seal
on. Võiksin oma wana kübara enam öökulli jar-
naseks muuta, kui see loom, kes istub nii kohma-
kalt seal üleval, nagu oleks ta kõwast nahast, ha,
ha, ha! Linnul pole ühtki loomulikkust sulge!“

Otse sel hetkel liigutus öökull, astus tõsiselt
õrrelt maha, käis pikkamisi edasi ja tagasi ja waa-
tas oma armustajat pilguga, mis näis ütlemat:
„Seekord on su teadus su häppi jätnud; ära raiska
enam seda elawa linnu kallal! Mina olen õige
öökull; sina aga ka! Tere, härra armustaja!“

Sabemeajaja töötas edasi.

Kes ei peaks neid ridu lugedes mõtlema tarka-
dele inimestele, kes meie päivil nii väga uhkle-
wad oma piibli kriitikaga. Nad jarnanewad hoo-
limata kõigest teadmistest tollele asjatundmatule
lobisejale „kes nii kaua tõendas, et öökull olewat
musitunud töö, kuni see õrrelt alla lendas ja ta pal-
jastas. Pühakiri on elusõna, hoolimata armustuse
tõendustest ja kes sõna ufus wastu wõtab, see elab
läbi, et sõna loob ka elu ta südames.“

Too sabemeajaja lasti elawat lindu ise oma
armustaja naeruwääriliseks teha. Nii kaitses ka
piibel ise ennast; ta tunnistas oma jumalalikkust
algust seega, et sunnib inimese südametunnistuse
Jumala ees alanduma ehk Jumalale selga pöörama.

Kord kohtu päewal, saab sõna, mida tänapäew
nii kergemeelselt teotatakse ja jalatakse, niihästi
kaebaja kui kohtumõistja olema. Kuidas kohkuwad
siis piibli armustajad ja salgajad, kui peawad nägema,
et piiblitraamat, millele nad wastu sõdinud ja mille
nad ära heitnud, siiski elaw Jumala sõna oli!

Ugeja, kuidas on sinu seisukoht piibli suhtes?
On ta sulle „tõsiseks eluleiwaks“ saanud, mõi oled
ta wastu ükskõikne, mõi koguni waenulik.

Saksakeelest J. v. S. a. r. o. w.

Päevad mööduvad.

Ah, oleks võimalik selles muinasjutuilmas —
lapsepõlves — veel kord elada! Täna on mälestus-
sed nii elavaks saanud. Vahel täidab olevik ja
reaalsus nii mõtteid, et minevik paistab ammu-
unustatud olema, — on olnud ka ajajärke, mil lii-
kudes ja töötades olevikus, ma siiski olen olewi-
kust kaugel, elades kogu oma südamega, kogu oma
mõtteilmaga minevikus ja kaugeis, kauneis mäles-
tusis . . .

„Mälestused on ainuke paradisis, millest ei saa
meid välja ajada“ on keegi öelnud. Ei, nüüd usun
paremat, ilusamat paradisi, kust ei aja meid keegi
enam välja, paradisi sealpool hauda — õndsate
kodumaal. Kuid mälestused on siiski kaunid ja
täna olen nende meelevallas.

Kevad on tulnud! Milline päikesepaiste! Aguli
tänavad upuvad porisse, möödasõitvad autod prit-
sivad inimesi üle pea mudaga. Ja ometigi on kena
see kevadine pori ja need veojad tänavail, milles
päike peegeldub, nii et silmil valus on vaadata.
See kõik räägib kevadest ja elust!

Läbi päikesepaistelite aguli tänavate viis mu
teekond mind mu endise koolimaja poole, kus nii
mõndagi valu, nii mõndagi rõõmu sai läbi elatud
omal ajal. Peatusin hetkeks koolimaja väravas.
Nägin oma ees koolimaja ette üle hoovi viivat teed,
teed, millel omal ajal väikesed jalakesed nii palju
kõndisid. Liigutatult, unistavalt libises pilk üle
suure, hästi korrashoitud hoovi. Seal hoovis sai
nii innuga mängitud, igasugu kiigete peal kiigutud,
ah, kus oli alles lõbu! Ükski vahetund ei tohtinud
sellela mööduda! Võimlemistundidel sügisel ja ke-
vadel sai seal hoovis kõiksugu mängitud, mängitud,
armastatuim neist oli „Kindluse äravõtmine“. Mina,
kui kindluse vapper komendant, kaitsesin ihu ja
hingega, kogu oma energiaga kindlust, otsekui ri-
puks kindluse langemisest tõeliselt minu ja mu
sõdurite elu. —

Siis lendas pilk koolimajale, ilusale valgele ehi-
tisele suurte akendega. Seal meie klassi aknad!
Nendegi akende taga on küll rõõme, küll muresid
üle elatud!

Mäletan oma unistusi neis ruumides. Ei püsinud nad kitsastes kodumaa piirides, mu õnn pidi olema mujal. Ah, need kauged troopikamaad oma salapärase ürgmetsadega, need laiad piirita rohtlaaned, need kauged tundmata õnnemaad oma ennenägemata flora ja faunaga, oma huvitava mitmekesise rahvaga! . . .

Mäletan päevi koolis kevadel lumesulamise ajal. Loobusin vahest vallatusist vahetunni ajal, lahkusin teistest, ja klassis lahtise akna juures elasin tundmata maades, oma õnnemaades, igatsevad pilgud halleist silmist pöördud kevadloodusse ning sulavale lumele. —

Vaade koolimajale äratas midagi isesugust mu hinges üles. See oli liigutus, mingi igatsus, mingi kahjutunne . . . Tõusis võitmata igatsus veel kord olla nii õnnelik, veel kord olla väikene laps, eluvõõras, sarnase pilguga ellu vaadata kui siis ja loota ja oodata elust nii palju huvitavat ja ilusat . . .

Ei ainustki kaunist silmapilku ei saa iialgi tagasi! Mis on läinud, see on vajunud igavikku.

Sest jäägu nüüd see igatsus, see kahjutunne! Muinasjutulised ilusad ajad lapsepõlves on ammugi möödas, ja nüüd on töö aeg! Näeb minugi silm lähenevaid õovarje ja valgendavaid viljapõlde ning lõikajate kisendavat puudust. Ei ole aeg hõljuda mineviku mälestusis, on aeg reaalsuses elada. Nüüd sirp kätte ja tööle, sest kiiresti mööduvad päevad. —

Koolimajast tulles sammusin kodu poole sama teed mööda, kui aastate eest. Sammusin koduteed kui hoopis teistsugune inimene kui siis ja ometigi seesama. Päikesepaiste väljas, päikesepaiste hinges, sära silmis ja naeratus huulil, nii kõndisin aastate eest kevadeil kooliteed. Ah, elu ju ometigi nii ilus, lilleaed, muudkui kummarda ja nopi lõhnavaid lilli, üht ilusamat teisest! Tol ajal uskusin õnnesse ilma Jumalata, olin täis plaane ning püüdeid ja naeruväärt oleks paistnud mõte, et kord palvelais mu kodu saab olema, et kord mu õnnejanu Jumalas saab kustutatud. Arvasin, sarnases elus oleksin nagu elusalt maha maetud. — Kord, ühe palvela pingil istudes ja igavust tundes, vaatlesin meelelahutuseks noori, kes oma Päästja auks kooris laulsid. Tõsiselt kahetsesin neid, kindel olles, et nende elu küll rõõmuga ja lõpmata igav on.

Mis oleks nüüd elu ilma Jumalata? Oo, kui vilets!

Möödas on unistuste ja õhulosside ehitamise aeg. Juba esimesel sammul karmi ellu sageli varisevad nad kokku. On kord möödunud lapsepõli, ei see tule enam tagasi . . .

Ka noorus pole jäädav, kuigi teda vahest kramplikult kahe käega tahetakse kinni hoida. Ei ole leitud võimu, mis tooks inimlapsele tagasi ajamerre vajunud nooruspäevad . . . Tunneme vist kõik ja oleme laulnud meeleolurikast laulu „Noorus ei tule iial tagasi . . . Ei tule, tule ta . . .“

On möödunud elu, ei see tule enam tagasi, kuigi surmavoodil — kus ei ateism ega ka paljas kristlase nimi ei tee surmaorgu valgeks — sagedasti meeleheitel kahetsetakse ja tahetakse alata

elu uuesti, teisiti, kindlasti Jumalale, — kuid on hilja . . .

Oled lasknud külmalt ja hoolimatult mööda minna korduvad Jumala kutsed, ka need vaikivad kord. Kord on uks suletud sulle! . . . „Minu Vaim ei pea mitte igavesti noomima!“ ütleb Jumal.

Oled lasknud mööda minna head töötamise võimalused, mõnuledes mugavusis ja hellitades liha, see aeg on kasutatult igavikku vajunud. Kord seisad Päästja ees sügava kahjutundega, mahalöödud silmil — tegemata jäetud töö ja igavesse pimedusse mõistetud hinged kaebavad . . .

Näen vaimus kohtujärje ees neid õnnetuid hukkamõistetuid. Ahastus ja meelegeid silmis, süüdistavad nad sind, näidates käega sinule:

— „Jumalat tundsid sa, olid Tema laps. Aga meie igavesed hinged olid sulle ükskõik! Kõigest rääkisid sa meiega, küll poliitikast, küll kirjandusest, igasugustest põlevatest päevaküsimustest, iialgi aga ei tõstnud sa üles kõige põlevamat, kõige tähtsamat küsimust „Mis saab meist sealpool hauda?“ Iialgi ei öelnud sa meile, et on igavene elu ja igavene hukatus, ja üks Jumal, kes kord kõikide peale kohut mõistab!“

— „Siiski, vaidlesid meiega küll vahest ühe kauge Jumala olemasolu üle, vaidlesid kuni ägeduseni, sest võit pidi sulle jääma, tahtsid hiilgada oma tarkusega, iial aga ei öelnud sa meile, et Jeesus meid armastab, et Ta kõik patud andestab ja meid igavesse õndsusse viia tahab.“

— „Häbistavaks ja alandavaks pidasid ehk endale, kui jutustades meile Kristusest, sulle ehk oleks osaks langenud mõni pilkav naeratus või üleolev muige. Ja ometigi olime ise kõik otsijad, rahuldamatud . . .“

— „Las mu elu tunnistab Jumalast, sõnad on tühised,“ ütlesid ehk endale. Ja mida lugesime su elust? Just sama, mis kõigi teiste juures: madalat egoismi, kergesti haavumist, auahnust, tahtmist välja paista, midagi olla! Kogu su mõtteilm keerles alati su väikse, sulle aga nii tähtsa, isiku ümber. Ei ta küüeninud iialgi kaugemale endast — venna häda ja viletsuse juure. Ei tarvitsenud olla suur hingeteadlane, et leida kõik su kannatused, valud tingituna egoismist, haavatud iseteadvusest. Ei su pisarad kuulunud meie eksivaile, kiiresti hukatuse poole minevaile, hingedele . . .“

— „Kui rääkisime sulle elutüdimusest, enesetapmisest, siis vastasid sa, et on andestamata nõrkus oma elu võtta, eluga mitte võidelda suuta . . . Seda aga ei öelnud sa meile, et on veel olemas üks varjupaik, üks pääsetee . . . Oleksime vast järele mõelnud, oleksime pääsenud igavesest hukatusest. Aga kust pidime jõudu võtma pimedusega ja meelegeitega võitlemiseks, kui sa ei näidanud meile teed jõuallikale . . .“

— „Siin me nüüd hukkume . . . Aga vaata, meie veri on sinu kätel! . . .“

Minevikku oma eksimustega, hooletusega, möödalastud heade töötamise võimalustega ei saa enam parandada, kuid olevik on meie käes! Tarvitame

seda nii, et ei pruugiks meil kahetseda siis, kui Issand kutsub meid oma palge ette aru andma ja tasub igäihele tema tegusid mööda.

— „Sina hea ja ustav sulane! Mine oma isanda rõõmusse!“ ütleb Ta ühele.

Särasilmil läheb truu sulane, läheb igavesse valgusse, igavesse õnnesse . . .

— „Sina tige ja laisk sulane! Heitke ta välja kõige sügavama pimedusse! Seal peab oleme hulgumine ja hammaste kiristamine! . . .“ langeb kohtumõistja otsus teise kohta.

Haaratakse meeltheitev laisk sulane ja heidetakse ta sügavaimasse pimedusse . . .

Mis ütleb Issand kord sulle, kord mulle?

Sv.

Valge linn.

Lydia Rand.

Mälestused.

Eva tõmbab rätiku õlul koomale, surudes mõtteist väsinud pää vastu sohvanurka. Sülest libiseb raamat, mida lugenud.

Mõni pilt, mõni äsjaloet fraas sähvib aiju, siis tõrjub Eva neid eemale kui uniseid kärbseid, mis võivad siiski hammustada, ja veel õige valusalt.

O, milline halb, halb tuju tal täna! Et kord ka juba ei lõpe too järeljätmatu monotoonne vihmapladin õues.

Missugune hall ähmane valgus tungib tuppa. Tõepoolest, kui ei näeks akna all kasvava lõhmuse mahlakas-rohelisi oksid, võiks arvata, et on sügis juba. Mitu päeva juba sajab, lakkamatult, ühetooniliselt. Eva peab selletõttu suvise lühikese puhkeaja veetma toas, kuna ta paadisõitest merel ja varahommikusist jalutuskäikest rannikul unistanud . . .

Väsinult suleb ta silmad, katsudes kujutella säravat sooja päikest, sädelevat merd . . . õõtsuvaid rukki põlde . . .

Jälle kannavad teda mõted sinna, kus viibinud nii tihti kujutelmis . . .

Pikkamisi kerkivad esile valge linna viirastuslikud kontuurid. Väiksed valged majad, ebasümmeetriliselt nagu pääsupesad mäeveerule ehitet. Siin säääl kuldne kirikukuppel, ümbritset lugematuist tornikesist, Valged kivitrepid viivad mäest üles ja alla, sügav sinine meri sädeleb eemal . . . Park, roosas õitevahus mandlipuude ja kaugele, üle terve linna paistva, kangelase ausambaga. Õitsevate akaatsiate, rooside ja päiksepaiste linn, kuis oli Eva tunnud end õnnelikuna säääl. Pääsedes külmade Peetrilinna müüride vahelt lõunamaale, tundus too linn viirastusliku muinasjutuna, mis haihtub ärgates*).

Oli oktoober, kui sõitis Eva päälinnast. Kõikjal lebas juba lumi ja inimesed liikusid soojes kasukais, ent siin õitsesid veel roosid ja sädelesid kuldsed ja tumelillad viinamarja kobarad. Lõunamaa . . . Unistuste maa . . .

Kunagi ei sadanud säääl nii lootusetult mitu päeva, isegi nädalaid, nagu siin. Vaid kõueraksatusil mühises äge, raske vihmavaling, tund, pooltundi ja jälle naeratas päike . . . Vaimustav oli kui välgud tuliste ussidena õhus sähvisid

* Kujuteldav linn: Sevastopool. Autor.

ja iga pikseraksatus mägedelt sajakordselt vastu kostis.

O, Lõunamaa . . . Unistuste maa!

Eva näeb parki, mille uhked põlised paplid ja tsüpressid moodustavad sirgjoonelisi alleid. Uhked paabulinnud jalutavad naljakastätsaia, lehvitades kirevaid sulgi. Ja kaugemal pargi lõppes ääretu, verevpunane moonipõld . . .

Stepp . . . Sini, puna, valge, kollane, tuhandevärviline kirju lillevaip.

Ja silmapiiril viirastuvad udustena Krimmi mäehiiglaste lumised tipud . . . Kui soli Eva hõisanud vaimustusest nähes esmakordselt ääretut, lainetavat steppi.

Varakevadel, kui põhjala metsades alles pakane paukus, õitsesid mägedel valged lumililled, kirevad krookused ja teised. Linnaski kanti neid pajuvitsade külges ja ei leidunud pea ainustki inimest, kes oleks liikunud tänavail ilma sellise kimbuta.

Ja roose, roose oli nii uimastavalt palju. Nood looklesid üles mööda majaseinu, nood kasvasid aedades ja palkoneil. Eriti armastas Eva kollaseid teeroose, milliseid leidus ohtralt väikeses aias valge maja eesküljel, kus elas tookord.

Tuleb meele, kuis kord sünnipäeval varahommikul teda äratas, värske, rõõmus koorilaul. Palkonil seisid nad, Eesti neiud ja noormehed, kõigil käed täis lilli . . . Kodust kaugel olles tundsid end ühise perekonnana ja iga sünni, või muu tähtsam päev, veedeti endasmõistetavalt koos.

Tookord toodi Evale nii palju roose, et ei osanud kuhugile paigutada neid. Nii pildistati neid. Nii pildistati teda palkonil, naerusui, sülemi roosidega. Too pilt pidi veel leiduma albumis ja ka grupipilt tollest ajast.

Eeva võtab riulilt albumi, süvenedes tolle vaatlusse. See valges riides „jaapanlanna“ on tema. Ja samuti valges spordirüüs palja päi Hans Mihkel. Too sõrasilmne, sasipää on Lilly . . . Mõlemaid ei ole enam . . . Ei Lillyt ega Hans Mihkelt. Paljud teisedgi tookordsest elurõõmsast grupist on kadunud jäljetult.

Mitmed kadusid revolutsiooni keerises, teised põgenesid väljamaale. Vaid üksikuil õnnestus pääseda Eestisse ja siingi katkenud iga side, mis sidus kord ühise perekonnana.

Uus pilt kerkib Eeva silme ette. Muusik

pargis. Kirjud laternad, ilutulestik, internatsionaalne, kõigi maade tüüpe esindav publik.

Sametmustas taevast sädelevad tähed suurte briljantena. Laisalt lõksutavad Mustamere alati rahutud lained vastu kallast.

Kusagil laulab kõlav tenor aariat „Oneeginist“ . . .

„Čto denj grjaduži mne gotovit . . .“

Terve seltskond eestlasi jalutab rannal, venelasis imestust äratades enda võõralt, kuid kauniti murrakuga.

„Itaallased“ sosistetakse.

Kõigist elavam, vallatum on Lilly. Ta jookseb suure, kumeralt üle vee ulatuva kivi juure, ronib sellele ja keksib säääl.

„Sasipää, tule ära, kukud vette“ hirmuvad teised.

Ent too keksleb vaid ja naerab vallatult. Tol õhtul oligi Eeva viimast korda näinud Lillyt. Järgnevail päivil tundis end pisut haiglasena. Kontoris oli palju tööd, pidi tihti ületunde töötama,

Säält tulles valutab pää „Unterwoodi“ ühetoonilisest klöbinast. Eeval polnud tuju kohata oma kärarikaid sõpru sellises meeolus. Valis meeldi pargi üksikuimad nurgad, kus istus siis lugedes mõnd kaasavõet raamatut.

Kord tulles töölt kohtas tuttavat Eesti neidu. Too oli paks, laisavõitu Ansa, kes ebaharilikult ärritet näis.

„Tead sa, Lilly on surnud, tulen praegu säält,“ pahvatas too, järsku, abitult nutma pursates.

Eeva ei taibanud esialgu midagi.

„Surnud . . . Lilly! . . . Aga me alles mõne päeva eest jalutime ju rannal . . . Sa eksid vist?“

„Ei. Lilly on surnud, ta oli kõigest ühe, või paar päeva haige. Pääaju põletik, räägitakse . . .“

Eeva oli sügavalt põrutet . . . Ja nähes sama päeva õhtupoolel kaduvat Lilly valget puusärki lillisse kuhjat hauda — ei suutnud ta ikka veel tajuda, et selles puhkab „sasipää“ Lilly ja kaob nüüd sõprade silmist — igaveste . . . Esmaordselt astus surm Eeval nii ootamatult ligi.

Eshatoloogiline mõte.

D. H. Matson.

Juutide eshatoloogia. Sellega ei ole mõeldud piibli, eriti vanaseaduse eshatoloogiat. Nagu teada, oli juutidel apokriifseid raamatuid, ja neis arendatakse juudi rahvuslikus vaimus üpris keerulist eshatoloogiat. Kuna raamatuid oli palju ja tarku autoriteetseid rabbisid veel rohkem, siis on see kaunis tänamatu ülesanne, anda rahuldavat pilti juutide eshatoloogia üle. Tõmmaksime ainult mõned üldjooned. Juutide eshatoloogias on kardinaalpunktiks Messias ja Messiaseriik. Messias oma ilmumiseks asutab uue riigi, teokraatia, jumalariigi. Messias ja jumalariik on lahutamata. Kuuluvad ajaliselt ühte. Messiasit oodates ootasid jumalariiki ja ümberpöörduvalt: jumalariiki oodates ootasid Messiasit. Kuidas ja ja millal tuleb Messias? Valudemees, suur kannataja, kellel ei ole nägu ega austust, kõige halvem meeste seast, vigaseks tehtud ja peksetud, — sarnane Messiaseriik ei passinud nende tulevikku unenäkkude, ei vastanud nende ootustele. Rõhutatud ja sügavalt alandatud, ootasid juudid Messiasit võimsana vägevana. Kannatuse jooned puuduvad. Ta ei ole pattude lepitaja, Jumala Tall, vaid Kuningas Taaveti aujärjel.

Väga tumedalt kujutatakse aega ta tulemise eeli. Maailmal on lihtsalt koera nägu. Kõik jumalast seatud korraldused on teisiti pööratud. Häbematus on kirjeldamatu. Inimesed ei tunnusta enam mingit autoriteeti. Nooremad ei austa vanemaid. Lapsed sülitavad isadele näkku. Juudid on püsti hädas. Rahvad on mässamas. Maailm sarnaneb rahutule ja lainetavale merele. Kambelisel on kõik laokil. Varjulust ilmub ta äkiste — tuule tiivul. Temas on esitatud prohveti ja kuningaseisuse, seaduseandluse ja ülempreestri amet. Ta on Jumala esitüüandinu, täisnimene, kogub laiali pillatud juudid jälle oma maale. Rooma ja Jeruusalemma osad vahetatakse ümber. Jeruusalemm saab endise hiilguse tagasi ja veel rohkem: on kogu maailma keskkohal. Kogu maailm austab teda, isegi vastased — peamiselt heebrea keeli. (Et heebrea keel saab maailmakeeleks, seda väitsid vaid

üksikud rabbid). Juudaism võidab paganuse. Ainujumala-teenistus seatakse kõikjal sisse. Kõik maailma rikkused valguvad kokku tötatud maale. Messias on õnnistuseks kõigile rahvastele.

Seegi vaade on võrdlemisi üldine: Messiaseriik ilmub maailmas sõdade möllus. Kui ta häält teeb, siis jäetavad rahvad sõdimise isekesksis ja koguvad pühale maale ja lõövad oma telgid üles Jeruusalemma vastu. Kui kotkas, kui mõiraja lõukoer tuleb ta nende peale. Ta ei tarvita nende vastu sõjariistu, vaid tapab neid oma suu mõõgaga. Laialipillatud Iisraeli suguharud koguvad endid ta ümber. Siis sureb kõik, mis elab maapeal, isegi Messias. Maailm vajub 7 päevasse vaikusse. Algab ülestõusmine. Maa ja meri annavad oma surnud välja. Suur kohus leiab aset. —

Sündmuste järjekorra suhtes on mitugi vaadet. Ühes algab Messiaseriik ilmumisega kohe rahuriik, mis vältab tuhat aastat. Siin tarvitatakse sümbolset arvu seitse. Kuuele nädala tööpäevale vastab kuus tuhat aastat vaeva ja askeldust. Sellele järgneb suur maailmasabbat. Ühe teise vaate järgi tuleb Messiaseriik avalikkuksaamisega ka ülestõusmine ja maailmalõpp. Ühe kolmanda järgi saab Messiaseriik avalikuks kahe maailmajärgu vahel. Ta tegutseb, ühede arvamise järgi 70 või 100 aastat, teiste arvamise järgi 400 aastat, ja siis algab uus aegjäre, igavene, mis kunagi ei lõpe. Tähebtab tulevases maailmas on Messiaseriik. — Selle maailma aegjäre lõpul ilmub ka antimessias, vastkristus. Teda kujutatakse mingi koletisena, 12 küünart pikk (2 korda pikem kui koljat) kole kehakas, palja pealaega ja punaste juustega. On suur hoopleja, rahvakõnemees. Ta ilmub ühe suure ilmariigi valitsejana või asutab omale suure riigi. Ta ei ole ainult vastkristus, vaid on ka valekristus, pseudomessias — esitab ennast Messiasena. Millal ta aga ilmub, kas enne või pärast kui Messias, sellekohta oli valitsemas palju üksiksest erinevaid vaateid, mille vaatlusse meie ei lasku.

Allianskonverents peetakse Nelipühi 2. ja 3. pühal Metodisti palvelas Veenrenni 4-a, kus varemgi. Koosolekud on 3 korda päevas: kell 1/2 10—1, 5—7, 8—10. Käsitatakse lmutamise raamatu kogudusi — seega huuvitav. Öökorteris saamiseks pöörata M. Krügeri poole tähendatud aadressil.

KODUMAA TEATEID

„Noorte Glu“ heaks korraldatud toetus Tallinnas kuu junes hästi. Parim tänu aitajale. Looftimine läbi.

õ. Siiri Aartola, Tiibeti misjonär, tegi ringreisi Eestis kõneledes Tiibeti selle salapärase maa elanikest ja misjonitööst nende kestel. Igal pool elav osavõtt. Kuuljad huviga jälgivad ettekandeid — kindlasti see pime maa oma misjonitöö raskustega jäi mõne südamele eestpalvete aineks.

õ. Melita Marley jõudis 4 aastase äraoleku järele jälle tagasi tobumaale, et veeta siin oma puhkust. Nagu lu-

gejad teavad on õde Egiptuse Üdmisjoni teenistuses misjoni arstina. Arvatavasti saab õ. Marley siin-seal wahpeal ka ettekandeid pidama Egiptuse misjoni üle. Soovime õele kojutavat puhkust!

Wend Wittjaan töötas pühade aeg Paides, w. Sinf Suurel näbalal Narwas.

Witus, Jõgewa ümbruses w. Rõsta pool pidas w. Sinf mõned koosolekud märtsis.

C. E. aastakoosolek peetakse Neliupühil.

VÄLISMAA TEATEID

C. P. Gates C. E. ilmalituid peafekretär on ära astunud oma peafekretäri kohalt pühendades end Jeesuse jüngerite kog. tööle. Gates on 11 aastat truult oma kohal töötanud.

Hawai saarel on viimajal ajal C. E. kaswanud ligi 100% 23 uut ühingat on asutatud.

Jdamalgus (Licht im Dsten) ja Jdamisjon (Wmission) kaks samajunnalist misjoni on ühinenud. Mõlemi siht on töötada weneelaste kestel.

Argentinas läheb ka C. E. töö edaji. Viimajal konwrentsil oli rohkem osawõtjaid kui eelmisel.

Jõuua-Amecritas on ufsed awatud rohkem kui ialgi enne ewangeeliumile. Meftikos on märgata hommiku koitu. Praegu on hea filmapilk tulnud luuji testamente üle terve riigi lewitada. C. E. lased aitawad seal töös waga agaralt taaja.

Sirik, kus esimene C. E. Ühing tegutses huffus tules, kuid juba ollakse ta uuesti ülesehitamisel.

Väljaandja: Eesti Usklikkude Noorte C. E. liit.

Vastutaw toimetaja: P. Sink. Toimetuse aadress: Tallinna, Koidu t. nr. 68b-6.

1850

Ilmus rüükist kauaoodatud M. Prikase raamat

„Neli usuelu astet“.

Raamatus leiab käsitlemist Piibli alusel kogu risti-inimese usuelu uuestisündimisest alates kuni Kristuse täiuseni. Autor on hoidunud igasugustest ühekülgsetest uskudevahelistest tüliküsimustest, pannes rõhku ainult sellele, mis on hädatarvilik igale inimesele pühitsuselus edasi kasvamiseks. Raamatu sisu jaguneb nelja peatükki:

I aste.

UUESÜNNI EHK OMAELU ASTE.

Õige algus. Laps. Lapse toit. Esimesi samme ja kasvamine. Temperamendid: sangviiniline, koleeriline, melankoolne ja flegmaatiline temperament. Huvitav küsimus. Kasvataja. „Mina“. Mina wili. Vanainimene. Lihaelu tundemärke. Kus tuleb rist?

II aste.

PÜHA VAIMU ASTE.

Kes on Püha Vaim? Trööstija. Mis on ristimine Püha Vaimuga ja tulega? Saage täis Vaimu! Millal võime saada Püha Vaimu? Kuidas saada Püha Vaimu? Kustunud ja jällesüüdatud tuli.

III aste.

SURMA ASTE EHK VÖIT PATU ÜLE.

Memento mori! Surma astmed. Vabanemine „minast“. Kus on vanainimene? Vanainimese haud. Usklikkude patud.

IV aste.

VÖIT PIMEDUSE VÄGEDE ÜLE.

Täitmine Püha Vaimuga. Pühendatud „minas“. Ühendus ülestõusnud Kristusega.

Et seda igale usklikule vajalikku rasmatut laiematele hulkadele kättesaadavaks teha, oleme määranud hinnaks ainult 75 senti, mis arvestades raamatu suurust, head paberit ja nägusat välmust on wägagi odav.

Neile, kes saadavad raamatu hinna rahas või postmarkides M. Prikasele Kuresaares saadetakse raamat postiga koju. Jällemüüjatele 0/0 0/0.

HELSINGI RIIDEKAUPLUS

omanik M. KABAL

Tallinn, V. Karja t. 7. Tel. (2)12-09.

Siidi, villase, linase ja pesuriide kaubad. Mööbliriided, põrandariided, vaibad, aknakardinad j. n. e.

Hinnad õiglased ja odavad.

Usklik hambaarst pr. M. Sacharias.

Plombeerim., kunsti. hammaste parandamine.

Vastuvõtmine 11-1 ja 4-6.

Lai t. 7-3.

Teen iga-
inguseid **kellasepatöid.**

Tellimised palun ära anda: Tallinnas, Willardi tänav nr. 3-10 (hoowis).

Terwitabes w. G. Henny.

K.-Ü. „Külwaja“ trükk, Keilas.

Hind 15 senti.